

**Τράπεζα Θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου**

GI\_V\_AEG\_0\_18240

**Θέμα 222<sup>ο</sup> Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 506-525****A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. Ἀλλ' ἡ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ  
κάξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἃ βούλεται.
- ΚΡ. Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄρας.
- ΑΝ. Ὅρῳσι χούτοι· σοὶ δ' ὑπὶ λλουσι στόμα.
- ΚΡ. Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῇ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς; 510
- ΑΝ. Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχχνους σέβειν.
- ΚΡ. Οὐκοῦν ὁμαιμος χῶ καταντίον θανῶν;
- ΑΝ. Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταῦτοῦ πατρός.
- ΚΡ. Πῶς δὴ τ' ἐκείνῳ δυσσεβῇ τιμᾶς χάριν;
- ΑΝ. Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανῶν νέκυς. 515
- ΚΡ. Εἰ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.
- ΑΝ. Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὦλετο.
- ΚΡ. Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστάς ὕπερ.
- ΑΝ. Ὅμως ὁ γ' Αἰδῆς τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.
- ΚΡ. Ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσος. 520
- ΑΝ. Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγὴ τάδε;
- ΚΡ. Οὗτοι ποθ' οὐχ θρόος, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.
- ΑΝ. Οὗτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.
- ΚΡ. Κάτω νυν ἐλθοῦς, εἰ φιλητέον, φίλει  
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. 525

**B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ****1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Σὺ τοῦτο μούνη ... ἀλλ' ἀδελφὸς ὦλετο.****(Μονάδες 30)**

ΚΡΕΩΝ

Εσύ μόνη από αυτούς εδώ τους Καδμείους το βλέπεις έτσι αυτό.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Το βλέπουν και αυτοί· αλλά εξαιτίας σου (για χάρη σου) κλείνουν το στόμα τους.

ΚΡΕΩΝ

Δεν ντρέπεσαι λοιπόν εσύ που σκέφτεσαι διαφορετικά από αυτούς εδώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Δεν ντρέπομαι.) Γιατί δεν είναι αισχρό να τιμά κανείς τα αδέλφια του.

ΚΡΕΩΝ

Αδελφός από το ίδιο αίμα δεν ήταν κι αυτός που σκοτώθηκε απέναντι ακριβώς;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Από το ίδιο αίμα ήταν, από μια μάνα και από τον ίδιο πατέρα.

ΚΡΕΩΝ

Πώς λοιπόν προσφέρεις (στον Πολυνείκη) τιμές που είναι ασέβεια για εκείνον;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν θα συμφωνήσει με αυτά (δεν θα τα επιβεβαιώσει αυτά) ο σκοτωμένος.

ΚΡΕΩΝ

(Θα συμφωνήσει / Θα τα επιβεβαιώσει) βέβαια αν τον τιμάς εξίσου με τον ασεβή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Τιμώ τον Πολυνείκη.) Γιατί δεν σκοτώθηκε σαν δούλος, αλλά σαν αδελφός.

**2. Να αναφέρετε ονομαστικά τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας και να παρουσιάσετε αναλυτικά τρία από αυτά.**

**(Μονάδες 10)**

Τα **κατά ποιόν** μέρη της τραγωδίας είναι ο **μύθος**, το **ήθος**, η **λέξη**, η **διάνοια**, το **μέλος** και η **όψη**.

Ο **μύθος**, ως μίμηση πράξεως, αποτελεί την ψυχή της τραγωδίας και σημαίνει την υπόθεση του έργου, το **σενάριο**. Τα θέματα των τραγικών μύθων τα αντλούσαν οι ποιητές κυρίως από τη μυθολογία αλλά και από την ιστορία. Οι τρεις μεγάλοι μυθικοί κύκλοι -*Θηβαϊκός, Αργοναυτικός και Τρωικός*- έδιναν θέματα, για να σχεδιάζουν οι ποιητές την τραγική δράση.

Το **ήθος** δηλώνει τον χαρακτήρα του τραγικού ήρωα, τον ψυχικό του κόσμο, τις σκέψεις και τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.

Τη **διάνοια** αποτελούν οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

**3. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) και επίθετο (Γ' στήλη), απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της Α' στήλης.**

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
----------	----------	----------

Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
ὄρᾱς		
βούλεται		
μαρτυρήσει		
ποθεῖ		
ἔφυν		

(Μονάδες 10)

ὄρᾱς → κάτοπτρο, ὁρατός  
βούλεται → βούληση, άβουλος  
μαρτυρήσει → μαρτύριο, αναμάρτητος  
ποθεῖ → πόθος, πολυπόθητος  
ἔφυν → φύση, ευφυής

**Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος**